

Ved Spørgsmaal om Fredning af et Omraade af historiske Grunde eller paa Grund af dets Naturskønhed, Beliggenhed eller Ejendommelighed kan Nævnet, forinden Sagen afgøres, indhente en Erklæring fra Naturfredningsraadet.

§ 13.

Fredningsnævnet kan ved Kendelse afgøre, om et inden for Nævnets Virkekreds liggende Omraade skal fredes, og hvilke Foranstaltninger der i den Anledning skal træffes.

Bestemmelse om Fredning kan navnlig gaa ud paa, at det paagældende Omraade skal bevares i dets naturlige Tilstand, derunder med Bevarelse af Planter, Dyr og geologiske Dannelser, bibeholdes uforandret eller vedligeholdes paa bestemt Maade, at det enten slet ikke eller kun paa bestemt Maade maa udnyttes, bebygges eller beplantes, at der ikke maa anbringes Master, Boder eller andre Indretninger, der kan virke skæmmende, at en Udsigt skal bevares eller — om den maatte være tilgroet — genaabnes, eller at Færdsel paa et fredet Omraade helt eller delvis forbydes. Ved Kendelser, der vedrører Bebyggelser, kan det, naar Forholdene særlig maatte tale derfor, tillige bestemmes, at Opførelsen af en Bygning eller Ombygning af eller Tilbygning til en bestaaende Bygning ikke maa begyndes, forinden Tegninger og Planer for Bygningen er godkendt af Fredningsnævnet. I særlige Tilfælde kan det derhos bestemmes, at allerede skete Bebyggelser, Beplantninger eller andre Indretninger, der virker skæmmende, vil være at fjerne, saafremt dette ikke er forbundet med uforholdsmæssige Værditab.

Endvidere kan Nævnet ved Kendelse bestemme, at der paa nærmere angiven Maade og i nærmere fastsat Omfang skal være Adgang for alle og enhver til at færdes paa de i § 1, 3die Stykke, nævnte Steder. Nævnet kan saavel ved den oprindelige Kendelse som senere fastsætte Ordensbestemmelser for saadanne Omraader.

Ved Overenskomst med Grundejeren kan Gennemførelsen af en Fredning, naar det findes hensigtsmæssigt, ogsaa ske ved Afstaaelse af vedkommende Ejendom til Staten eller til en Kommune. Endvidere kan en af Hensyn til Almenvellet paakrævet Adgang for alle og enhver til et Omraade efter Omstændighederne gennemføres ved Ekspropriation i Stedet for ved Servitutpaalæggelse. Saadan Ekspropriation foretages af et af Overfredningsnævnet nedsat Udvalg paa 3 Medlemmer, hvoriblandt Formanden, i Overensstemmelse med Reglerne i Forordningen af 5. Marts 1845 om Grundafstaaelser m. m. i Anledning af Jernbaners Anlæg. Eventuelt fornødne Taksationer foretages af den i nærværende Lovs § 5 nævnte Taksationskommission.

§ 14.

Ved Kendelser, der gaar ud paa, at nogen af de i § 13 ommeldte Foranstaltninger skal finde Sted, skal det tillige bestemmes, hvilke Foranstaltninger Ejeren eller Brugeren af vedkommende Ejendom skal træffe til Fredningens Gennemførelse, og om der tilkommer Ejeren eller nogen anden i Ejendommen berettiget Erstatning; i bekræftende Fald skal der endvidere træffes Bestemmelse om Erstatningens Størrelse og Fordeling mellem Ejeren og andre berettigede, som maatte have nedlagt Paastand om Erstatning. Er Ejendommen givet en anden til Brug, bestemmer Nævnet, om den Brugeren tilkommende Erstatning skal ydes ham ved Fradrag i hans Afgift eller undtagelsesvis ved Udbetaling af et Beløb een Gang for alle.

Ved Kendelsen kan det under ganske særlige Forhold bestemmes, at Fredningen skal være betinget af, at den ikke medfører nogen Udgift for de i § 17 nævnte offentlige Kasser til Erstatnings Udredelse; eller af, at Erstatningen er udredet inden en ved Kendelsen fastsat Frist.